

ASTRONAUTAI CIUPO, ISITRAUKĖ SATELITĄ

ALTO VALDYBOS POSĖDIS

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba birželio 17 d. turėjo savo posėdį Chicagoje, savo patalpose. Pirm. dr. K. Sidlauskas papasakojo, kad Vašingtonan suvesti pabaltiečių atstovai buvo vyriausybės pareigūnų informuoti apie užsienio politikos aktualijas bei apie Centro Amerikos įtampas. Iškilus klausimui, kad amerikiečiams, ypač užsienio tarnybose, svarbu mokytis daugiau svetimų kalbų, dr. J. Genys pasiūlė daugiau remti etninių grupių laikomas šeštadienines mokyklas, kuriose svetimos kalbos yra mokomos.

Pabaltiečiai dalyvavo iškilinėse, prezidentui pasirašant Pabaltijo valstybių laisvės deklaraciją. Iš ALTO dalyvavo dr. K. Sidlauskas, inž. Gr. Lazauskas, dr. J. Genys, M. Vaivadienė, Čikagos ALTO pirm. K. Oksas, inž. V. Naudžius.

Dr. K. Sidlauskas painformavo ir apie sėkmingą krikščionių demokratų konferenciją, kuriai jis ALTO vardu pasveikino.

T. Blinstrubas pranešė apie savo pasitarimus ALTO reikalais St. Petersburge, painformavo, kad jis pasakė sveikinimo kalbas krikščionių demokratų bankete bei šventinėje dail. A. Varno paminklą.

Dr. L. Kriaučiūnas papasakojo apie balandžio mėnesį sėkmingai praėjusį visuomenės painformavinę Specialių investicijų įstaigos keliamų bylų klausimu. Be to, pranešė apie birželio 22 d. šaukiamą Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje, spaudos konferenciją Lietuvių, teisėms, gipiti, komite- to, reikalais.

PASITARIMAS VAŠINGTONE DĖL KELIAMŲ BYLŲ

Kirkland & Ellis teisių firma, taip sėkmingai pasireikšusi ginant L. Kairį ir imdamasi tos gynybos nemokamai, nors jai susidarė apie 700,000 dol. išlaidų, dabar ryžosi talkinti organizuojant pagalbą asmenims, kuriems keliamos bylos ryšium su nacių padarytais nusikaltimais.

Tuo reikalu tos firmos būstinėje Vašingtone birželio 24 d. kviečiamas įvairių tautybių vadovaujančių asmenų pasitarimas. Iš lietuvių pakviesti LB pirm. dr. A. Butkus, Lietuvių teisėms ginti komiteto pirm. dr. A. Stankus ir narė R. Razgaitienė, ALTO atstovas kun. Juozas Prunskis.

(ALTO informacija)

KALENDORELIS

Birželio 23: Zenonas, Vanda, Arvydas, Blinda, Gužutis, Undė.
Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:30.
Oras šiltas, vakarė palis.

ARAFATAS NETEKO NAUJŲ POZICIJŲ

BEIRUTAS, Libanas. — Palestiniečiai, nusiteikę prieš Jasir Arafato nevykusią vadovybę, užėmė Palestinos Laisvinimo Organizacijos laikytas aštuonias strategines pozicijas Bekos slėnio srityje. Prieš Arafatą nusiteikusiems palestiniečiams padėjo Sirijos tankai ir artilerija, sako pranešimas iš Beiruto.

Buvo kalbama, kad Sirijos kariai padeda Arafato priešams, bet iki šiol ta parama nebuvo tokia aiški, kokia ji buvo šį kartą. Vyko susidūrimai keliose vietose, bet tuojau atėjo pagalbon Sirijos tankai ir privertė Arafato šalininkus trauktis iš strateginių pozicijų.

Puolimui vadovavo pats pulk. Saud Musa. Jis griežtai pasipriešino pačiam Arafatui. Musa tiesiai pasakė, kad Arafatas netinka palestiniečiams vadovauti, nes jis perdavė izraelitams didelius ginklų sandėlius, o pats anksčiau išvažiavo, negu beginkliai kariai.

Pulk. Musa prašė palestiniečius, priimančius J. Arafatui, trauktis iš užimamų pozicijų. Jie nesitraukė, todėl pulk. Musa antradienį pradėjo apšaudyti tas pozicijas artilerija ir kulkosvaidžiais.

Oficialiai paskelbta, kad pulk. Musai padeda Sirijos liaudies frontas Palestinos išlaisvinti. Bet žinovai tvirtina, kad tai buvo reguliari Sirijos kariuomenė. Jokie Sirijos liaudies fronto daliniai ten neturi artilerijos.

Pulkininko Musos vyrai dabar perkerta vieškelį Beirutas - Damaskas. Jų jėgos yra Mosana ir Maskeh srityse. Nėra ko stebėtis, kad Arafatas jau nebenori vyksti į Libaną.

— Šeštadienį sen. Frank Savickas, lietuviškų organizacijų padedamas, ruošia Marquette Parke Lietuvių Dieną Lithuanian Plaza Coutr (69-toje gatvėje).

— Prokuroras R. Daley tvirtina, kad Čikagos mokyklų taryba visai nesirūpina gėnčių narių ušalinimu iš mokyklų.

Jasir Arafato jėgas baigia likviduoti pulk. Musa, apkaltinęs Arafatą visomis palestiniečių nelaimėmis.

Prezidentas Ronald Reaganas Baltuose Rūmuose birželio 13 dieną pasirašo deklaraciją, skelbiančią birželio 14-ąją Pabaltijo Tautų Laisvės Diena. Tą dieną Sovietų karo jėgos pradėjo Pabaltijo tautų veiklesnių žmonių areštus, o minėtų tautų atstovai pradėjo ruošis atkakliai kovai prieš įsigrovusį okupantą. Baltųjų Rūmų rytinėje salėje buvo apie 200 lietuvių, latvių ir estų, kurie stebėjo prezidentą, pasakiusį kalbą, o vėliau pasirašantį deklaraciją. Šalia prezidento stovė Kongreso atstovai, kurie ėmėsi iniciatyvos prarvesti Pabaltijo Laisvės Dienos deklaraciją Atstovų Rūmuose ir Senate. Jie atėjo kartu su prezidentu į salę.

VALENSA GAVO LEIDIMĄ PASIMATYTI SU POPIEŽIUMI

— LENKIA ISSIGELBES, JEIGU PAJEGS VIENI KITAIS PASITIKETI, — PAREISKĖ POPIEŽIUS

DANCIGAS, Lenkija. — Lešek Valensa, antradienį baigęs darbą laivų statybos ir taisymo dirbtuvėse, buvo pakviestas raštine, kur jam buvo pasakyta, kad jis paleidžiamas iš darbo trim dienom su teise pasimatyti su popiežiumi.

Zinia sukėlė džiaugsmo darbą dieną baigusį darbininkų tarpe. Jie apspito Valensą, jį sveikino ir jį išlydėjo.

Iš Dancigo autobusais nuvyko į Čenstachavą 700 vyrų, moterų ir didokas būrys jaunimo. Jie važiuo su dideliu plakatų, sakančių apie sveikintojus iš Dancigo.

Didelė minia Nova Hutoj

VROCLAVAS. — Lenkija gali išsigelbėti, jeigu ras būdą pasitikėti vieni kitais, — antradienį ramiai pasakė popiežius.

Vroclavas yra stiprus Solidarumo centras. Jaruzelskio vadovaujami kariai ir policija nesikišo į Vroclavą, kad nekiltų bereikalingų nesusipratimų. Lai- kui bėgant, Vroclave atsirado keli komunistai, bet anksčiau komunistų ten visai nebuvo.

Vroclavas yra gana didelis miestas ir jis yra svarbus pramonės centras. Solidarumo unija buvo vieninga ir stipri. Popiežius aiškiai pasakė, kad jis kalba stipriausiam Solidarumo centre. Į Vroclavą suvažiavo virš 200,000 lenkų pasitikti popiežių. Trečiadienį didelė minia suvažiavo į Novą Hutą.

Daugelis nesupranta, kaip jie gali pasitikėti Jaruzelskiu, kuris bendradarbiauja su Maskva. Jis anksčiau pasitikėjo Brežnevu ir vykdė jo įsakymus, o dabar bendradarbiauja su Andropovu. Jeigu juo pasitiki Andropovas, tai kaip gali juo pasitikėti lenkai?

Lenkai prieina išvados, kad Jaruzelskis turės pasitraukti, o priešakin atsisots kitas lenkų kariuomenės vadas.

Antradienį Valensa buvo pasiryžęs vyksti į Vroclavą, bet trečiadienį jis pakeitė savo nuomonę. Jis ryžosi imti lėktuvą, kuris jį nuves į Krokuvą. Jam brangiau kainuos, bet jis galės pamatyti popiežių.

Vroclave policija palaikė tvarką

Kaip į Čenstachavą, taip ir į Vroclavą bei Novą Hutą lenkai važiuo iš įvairių apylinkių. Kad nebūtų susikimšimo, tai lenkai važiuo popiežiaus pasiklausyti ir pasveikinti tikrai į vieną vietą. Kas važiuo į Vroclavą, tai nevažiavo į Krokuvą, ir t.t.

Kaip Čenstachavoje, taip ir Vroclave bei Krokuvoje, tvarką palaikė lenkų policija. Ji nekreipė dėmesio į nešamas Solidarumo vėliavas ir neliečė komunistus įveidžiančių plakatų, bet ramiai palaikė tvarką. Popiežių sveikinusi lenkai visur klausė policijos ir neužblokavo susiekimo. Popiežius išskrenda penktadienį. Manoma, kad trečiadienį jis galės priimti Lešek Valensą.

— Čekoslovakijos policija apdaužė jaunimą, kuris valdžios suruoštame susirinkime šūkavo "Laisvės!"

PRAŠNEKO APIE "PREZIDENTŲ" SUSITIKIMĄ

MASKVA, Rusija. — Jurijus Andropovas bet kada galėtų susitikti su prez. Reaganu, jeigu prez. Reaganas būtų pasiruošęs susitikti, "Tass" agentūrai vakar pareiškė Andrei Gromyka, Sovietų užsienio reikalų ministeris.

Prez. Reaganas sutiktų susitikti su Andropovu, bet tuo tarpu dar nesusitarla jokių svarbesniu klausimu, tai ko prezidentams suvažiuoti?

Sekretorius Shultz jau anksčiau pareiškė, kad galėtų susitikti, jeigu bet kuriuo svarbesniu klausimu būtų prieita prie kokio susitarimo, bet tuo tarpu nesusitarta.

Galimas daiktas, kad Gromyka, patyręs apie šeštadienį paleistą raketa į Kvajalein salą, norėtų, kad prezidentas susitiktų su Andropovu.

JAPONAI IŠVARĖ SOVIETŲ SNIPĄ

TOKIO. — Japonų vyriausybė paskelbė Arkadijų Vinogradovą, pirmąjį Sovietų ambasados sekretorių, nepageidaujamu asmenimi. Japonai liepė 41 metų Vinogradovui tuojau išvažiuoti iš Japonijos. Japonai yra kantrūs. Nuo Antrojo Pasaulinio karo pabaigos jie neišsuntė nė vieno Sovietų tarnautojo, bet Vinogradovas visur lindo, tad vyriausybė turėjo reaguoti ir tytom's liepė jam dingti iš Japonijos.

Vinogradovas ilgai nelaukė. Jis sėdė į pirmąjį Sovietų lėktuvą Japonijoje ir išskrido į Maskvą. Jis nenorėjo laukti, kad japonų vyriausybė pradėtų kelti viešumon įvairius jo užsiėmimus.

— Lenkijos vidaus reikalų ministeris kritikavo popiežių už lenkams sakomas kiršinancias kalbas.

ASTRONAUTĖ SALLY RIDE ATLIKO SUNKIAUSIĄ DARBĄ ERDVĖJE

PALEIDO VOKIEČIŲ PAGAMINTĄ SATELITĄ, LEIDO JAM KELIS KARTUS APSISUKTI IR VĖL ĮTRAUKĖ

HOUSTON, Texas. — Dr. Sally Ride atliko patį sunkiausią darbą paleistas ir kaip vėliau šio skriejimo metu. Ji išbandė 50 pėdų ilgio kartis, kuriomis turėjo užkabinti plūduriuojantį 3,200 svarų satelitą, užkabinti jį ir lengvai, jo nežalojant, įtraukti į erdvėlaivio vidų. Tikslai dabar daugelis astronautų ir šiaip astronautais besidomintieji žmoni's suprato, ką reiškia astrofizikos daktarės laipsnis.

Dr. Ride turėjo baigti astrofizikos mokslą. Baigti ne bet kaip, bet gerai. Be astrofizikės laipsnio ji nebūtų gavusi tokių svarbių ir atsakingų pareigų. Komandierius Crippen moka gerai valdyti erdvėlaivį, bet apie kitus dalykus jis ne taip gerai supranta. Tuo tarpu dr. Sally Ride parodė, kad ji sugebėjo paleisti 3,200 svarų, vokiečių gamintą satelitą į nustatytą orbitą, sekti jį erdvėje ir vėliau lengvomis ir lankstomomis kartimis pajėgė satelitą įtraukti į vidų ir pritvirtinti, kad jis nesusdužtų ir nesusigadintų.

Dr. Ride pati viena nieko nedarė, bet sekė kiekvieną kilo astronauto daromą žingsnį, kad jis būtų gerai ir laiku atliktas. Operacijos metu dr. Ride palaikė ryšius su Houstono stotimi, pranešinėjo, ką astronautai erdvėje darė, o jeigu kuo suabejojo, tai paklausė, kas toliau seka. Klausinėti jai daug nereikėjo, nes ji, astrofizikė, labai gerai žinojo, kuris žingsnis gali būti naudingesnis.

Radijas trečiadienio ryte pranešė, kad astronautai paleido erdven vokiečių gamintą satelitą. Aiškino, kaip satelitas buvo nuneštas iš 185 mylių orbita

Už 3 valandų pradėtas satelito gaudymo ir traukimo į vėdarbas. Dr. Ride įsakinėjo komandieriui Crippen, kaip ir k privalo pasukti erdvėlaivį, užkabinti satelitą, o kai už bintas ir įtrauktas, tai reik išaiškinti, kodėl jis žymiai tesnis, negu erdvėlaivis. Susi pinta, kad nekiltų gaisras.

Erdvei tyrinėti įstaigos vėninkas gen. James A. Abrahamson pareiškė, kad šiandien gė atliktas pats svarbiausias misijos darbas. Dabar am kiečiai žino, kad jie galės pasyti erdvėje satelitus. Bus įvo vietą padėtas ir tas satelitis, kuris pernai spalio mėnesį b išskeltas, bet nepasirinko timos orbitos. Dabar galėsime padėti į tinkamą orbitą.

Šis erdvėlaivio skriejin penki įgulos nariai ir į Kvajalein salą šeštadienį paleista keta sukėlė daug rūpesčių Andropovui. Jo rankos pradės riau drebėti.

— Jeigu Sirija neatšauks vo ginkluotų pajėgų iš Libiki liepos pabaigos, tai Izra kariai grįs į Libaną. Grįžė raeltitai išsivarty ne tik pale niečių likučius, bet ir Sir karius.

— Popiežius labai išvar bet vis dėlto jis sutiko susi su Lešek Valensa.

Izraelis traukia savo jėgas iš Libano, o Sirijos kariai šalina palestiniečius, kad nekliudytų Damasko susisiekimui su Beirutu.

REZISTENCIJA

"Steigiamas Rezistencijos Internacionalas" — tokia antgalve "Europos Lietuvis" įdėjo ilgą ir įdomią savo pirmą puslapį š.m. gegužės mėn. 27 d. Steigiamos iniciatoriaus — Rusijos disidentas Vladimir Bukovskij. Savaraimė aišku, kad čia kalbama apie rezistenciją komunizmui.

Pokariinių laikų būvyje, mes visi žinome, daug įvairių, d dely ir mažų visuomeninių sambūrių organizavosi kovai prieš komunizmą; vieni jų tik tautinės spinties, o gal ir tik politiška partinės, kiti turėjo žymiai platesnius siekius — kovoti prieš komunizmą tarptautinėje plotmėje. Pastarieji teikė žymius įvairių kraštų politinius veikėjus, būv. valstybių vyrus ir pasauliniais pasižymėjusius mokslo žmones.

Gana ilgo pokariinio laikotarpio bėgyje šie išdygę rezistenciniai sambūriai, be skirtumo — ar vieni, ar dideli, pagyvenę kurį laiką, vieni likvidavosi, kiti išliko veiksmingi iki šiol.

Trumpa pastaba dėl tų išlikusių ir dar tebeveikiančių. Jų yra ne vienas, bet keli. Jie veikia be reikiamo tarpusavio bendradarbiavimo; jie veikia tartum konkuruodami, tartum norėdami pasirodyti, kuris iš jų rezistencijų sambūrių daugiausia nuveikia ir geriausia moka kovoti prieš komunizmą.

Būtų didelė klaida iš to padaryti išvadą, kad šie sambūriai nieko nenuveikia. Ne, jie daug nuveikia — išleidžia knygas, dalyvauja pasaulinėje spaudoje, ruošia tarptautines konferencijas, įtaigoja įvairių valstybių vyriausybių, vienas mažiau, kitas daugiau. Ir visgi, kad ir pripažįstant jiems šiuos didelius nuopelnus, manau, kad būtų labai protingas ir toks klausimas — ar šie rezistenciniai sambūriai Vakarų Europoje nebūtų nuveikę žymiai daugiau, jeigu būtų veikę reikiamai glaudžiai bendradarbiaujant?

Žinoma, kad būtų žymiai daugiau; bet ir tai dar toli gražu nepakankamai, kad atsverus koncentruotą Kremliaus propagandą, varomą prieš Vakarus. Tam reikia dar kažko.

Maža to. Veikiant kalbamiems sambūriams atsiskirai, kiekvienam iš jų pasisekė gauti "asmens liudijimą", bet ne viena Vakarų valstybė ne vienam tokiam sambūriui neišdavė "pilnateisio paso". Visi šie sambūriai, mošdami konferencijas, skelbdami skambias ir kovingas rezolucijas, veikė kažkaip pasaulio pakraščiuose, vaikščiodami kopdami pasaulio atbraižomis, čia kiek pakopdami, čia vėl nuslysdami. Kodėl? — Nes be paso (išpilietinio) į Kongresą Rūmus ar į White Hall gal įeiti, bet ne vienos kambarių durys neatsivers.

Šiandien gal jau ir būtų kitaip, kad ir nevisai kitaip, kaip mes norėtume, bet visgi kitaip, t.y. geriau, jeigu tie sambūriai būtų veikę darniau.

Sėkmingai Vakarų rezistencinei kovai prieš komunizmą reikiama turėti ne mažiau, ne daugiau priygtantį propagandos aparatą, kokį turi Kremlius kovai su Vakariais.

Ginkluotai rezistencijai prieš komunizmą Vakarai turi seną gerą organizaciją NATO. Kaip tik todėl, kad ji pajėgi ir veiksminga, Kremlius net nemėgina NATO pajėgumą saviems siekiams bandyti. Kremlius visuomet sumaniai mokėdavo apėti NATO, ar tai paverdama Kubą, ar tai Angolą, ar tai Afganistaną, ar tai kitas valstybes. Visas paruošiamasis darbas siekiamam įvykiui buvo Kremliaus puikiai suorkestruotos ir sugrąžtos propagandos nuopelnas ir vaisius. Komunistinės propagandos Kremliaus išbulintą organizaciją lengvai nugalai visas Vakarų esamas rezistencines užtvanas.

Iš to savaimė peršasi tik viena išvada — panašiai NATO Vakarai turi turėti propagandines rezistencijas ir puolimo organizaciją, nemažiau tobulą ir veiksmingą, kokią turi Kremlius. Tik tokia organizacija turės visur galiojantį pasą; galės lankytis White Hall ir Kongreso Rūmų kabinetuose, veikti atakingai ir planingai.

Ar toks žada būti V. Butkovskio organizuojamas Rezistencijos Internacionalas?

Jeigu toks, tai mums, Lietuvams, labai svarbu jau dabar dalyvauti visuose paruošiamuosiuose darbuose. Vladimir Bukovskij yra šių dienų rimčiausias rusų disidentas Vakaruose. Jis, priešingai Solženecynui, yra vakarietiško demokratiško galvojiimo visuomeninis veikėjas, politikas ir mokslininkas.

Konservatoriams valdant Vak. Vokietiją, D. Britaniją ir JAV, o Andropovui — Sovietus, ma-

M. Stankūnienė.

Balandis

Faktai apie lietuvių tautos nelaimes

Gerb. A. D. Kizlys Kizlaitis knygelės "Kas žlugdė ir žlugdo lietuvių tautą" pratarbėje rašo:

"Žvelgiant į lietuvių visuomeninį gyvenimą, dažnai tenka pastebėti lietuvių dvasiškų ir pasauliečių tarpe vergystės, nutautėjimo, uolius pataikavimo, menkystės apraiškas santykiuose su svetimaiais ir dides ambicijas, neklaidingumo, šaltos arogancijos ir vadizmo santykiuose su savaisiais. Prisiminkime tik vyskupą Bžranauską: kol jis buvo eilinis kunigas, buvo gilus patriotas, bet gavus vyskupo žiedą, lenkų dvasinė vyriausybė paverė jį lietuvių lenkintoju per bažnyčią. Paveldėtoji iš tėvų vergo dvasia nugalėjo visas teigiamas jo būdo ypatybes. Tokių ir dabar yra visa eilė, kuriems svetimųjų teikiami rangai, spalvos, blizgučiai užslopiną IV tojo Dievo įsakymo nuostatus".

Neką daugiau galima pasakyti, Bukovskis negalėjo parinkti tinkamesnio laiko pasaulinio Rezistencinio Internaconalo sumanymui vykdyti. Be to, savoka "sovietiškas imperializmas" pradeda būti vis daugiau suprantamesnė ir artimesnė Vakarams.

Stasys Kuzminskas (iš Europos Lietuvis)

ti ir apie šalkauskininkus, ateitininkų vado prof. dr. St. Šalkauskio pasekėjus. Betgi, į viešumą iškelti jų darbelius, juos išryškinti — nėra jau lengva ir patogu, ir beveik neįmanoma neužkluvus pačio Šalkauskio ir jo pasekėjų idėjų. Tokių minčių priedangoje drįsti viešumoje pasirodyti — neįprastai pavojinga, kadangi katalikiškos srovės kai kurių veikėjų Šalkauskis užkeltas ant šventųjų pakopos. Taip padaryta ir tebedaroma neatsižvelgiant, jogei jis ne tik šventuoju, bet ir kandidatu į tą "šventųjų luomą" niekad nebuvo pristatytas. Žodžiu, šalkauskininkai, save iškeldami, Šalkauskį dirbtinai yra padarę ir tebealiko neliešiamu tabu, kurį ne pagal jų pažiūras apibūdinti nedaleidžiama — nevalia, nes tai būtų nusikaltimas prieš pačią "dangaus karalystę", nežiūrint, kad Vatikanas šandien ne tik pagal jų pažiūras, bet ir pagal jų patirtį, yra jau nukėlęs nuo šventųjų pakopos ir išmetęs į "žemiškąjį šiukšlyną".

"Kadangi šalkauskininkai fanatiškai tiki į savo mokytojo S. Šalkauskio mokslą — laiko jį nekintamu, t. y. dievišku, net maldas sukūrė apie S. Šalkauskį melžiasi", todėl aišku, kad toks jų fanatizmas derinasi su lietuvių tautos menkinimu ir jos

praeities klastojimu, vieniems nepajęgiant atspalaidoti nuo sveimų primestos Lietuvos niekinimo sampratos, o kitiems — žvelgiant per siaurą partiškumo prizmę. Ir nenuostabu, nes to juos — išmokę jų "dieviškasis" vadas dar nepriklausomybės laikais. Štai:

"Šitame liguistame mūsų visuomenės stovyje mums katalikams tenka nepavydėtina posūnių vieta. Tarp kitko, dėl šitos priežasties ir šis mūsų kongresas negali būti toks, kokių jį pageidautų matyti Ateitininkų F-cijos vadovybė, Jiems, kas verčiasi prievarta, užurpacija, išnaudojimu ir skriaudomis, yra nepakenčiamas laisvas katalikų išsivystymas, viešas jų pasireiškimas ir atviras apaštališkas rechristianizuotame, supagonėjusiame mūsų pasaulyje. Todėl mūsų priešų padaryta viskas, kad mes negalėtume pagal savo pajėgas išsiplėsti, tinkamai pasireikšti ir parodyti katalikiškąjį savo veidą plačiai publikai: mes esame suspausti nepatogiose sąlygose, mes esame nustumti į užkampius, mes esame klastos ir gudrybių auka".

Šitokios ir kitokios šalkauskininkų į šventenybę nukelto vado "težės" pasidarė nekintamomis, nes fanatiškai ir griežtai laikantis tik savojo kredo, jokie kad ir tikriausi argumentai, kaip gyvenimas rodo, negali ir negalės juos įtikinti, nors jie ir sakosi, kad jiems "visada persėvė tiesos, gėrio ir grožio idė-

ly siekimas".

Tokių būdu, visi įrodymai, nors ir teisingiausi būtų, nuo šalkauskininkų atsitrenkia kaip žirniai nuo sienos, nes kas jiems nenaudinga — atmetama be jokių skrupulų. Todėl nenuostabu, kad melo ir demagogijos paskleisti kaltinimai tebekartojasi ir tremtyje, bet jie tik skleidžiami gražioje ir sau pritaikomoje panegirikos formoje:

"Kaip naujas raugas, ateitininkai formavo, skaidrino, kėlė tautos gyvenimą ir lygino kitų srovių aštrius pasireiškimus. Tie aštrieji kampai buvo ugnys: ateistinis marksizmas ir kaisvmanybė, neopagoniškas nacionalizmas ir laicistinis humanizmas".

Atseit, šalkauskininkas kun. Yla tiek toli į tarptautinius vandenius yra nuplaukęs, jogei pralenkia net savo buvusį mokytoją. Profesorius Šalkauskis, begyvendamas sulenkėjusios motinos įkvėptoje lenkiškoje dvasioje ir rusų panslavistų įtakoje, — Solovjovo, Čadajovo, Dostojevskio, Tomiakovo ir kitų, skelbusių, jogei mordini Europa tegalinti atsinaujinti tik pasisavinusi tvirtą ir nesugedusią rusų kultūros religinę galią, smerkdamas tautiškumą ir tuometinį Lietuvoje esantį valdymo būdą, tematė lietuvių tautą pagonišku me atsilikusią; Šalkauskis todėl ir ragino neužsidaryti siaurame nacionalizme, bet prisiminti universalią katalikišką pasaulėžiūrą, nes tik per ją tegalima įsigyti ir įsisavinti vispusiąją kultūrą. Gi kun. St. Yla, tremtyje gyvendamas ir jau iš tolo žvelgdamas į okupuotos Lietuvos praeitį, temato joje buvus

tik pagonišką nacionalizmą, o humanizmą — tik laicistinį.

Zinotina dar ir tai, kad tuo met caristinėje Rusijoje skleidėsi ne tik solovjovinės panslavistų idėjos, taip stipriai sužavėjusios Maskvos universiteto studentą St. Šalkauskį, tesivadinsį ir pasirašinęs Šalkowskij, bet ir grynai Evangelija paremtos religinės tiesos, kurias skleidė lietuviška kilmė turįs rašytojas grafas Levas Tolstojus (1828—1910). Priešingai panslavistiškai nusiteikusiems rusofilams, Tolstojus skelbė, kad tik Evangelijos tiesos tegali sustiprinti tautą, valstybę ir bažnyčią o per tai — ir patį ateistiškai nusiteikusių žmogų. Paskak Tolstojaus, tik Evangelijos tiesos tegali išugdyti kultūringą, teisingą ir dorą Dievo tvarinį — varg dienį žmogų. Betgi, studentai ir vėliau jau diplomuotas teisininkas Šalkauskis nesusižavėję Tolstojaus idėjomis, bet panslavistiškai nusiteikęs Solovjov filosofija, kurios neatsižadėjo i Lietuvos Vytauto Didžiojo universitete profesoriaudamas, lietuviškąjį jaunimą auklėdamas: Jam Katalikų Bažnyčios tarp tautiniai reikalavimai buvo ar timesnis prie širdies, nors ir plačioniškai Solovjovo filosofija atmiesti. Ir tokios platoniskai šolovjovinės mintys, praskiestos aristotelinėmis, bet nepriimanant Evangelijos tiesų, skleidžiasi beveik per visus leidinius "Ateitininkų ideologija" puslapius.

V. P. Uluntaiti

• Pats seniausias parlamentas pasaulyje yra Islande, įsteigtas 930 metais.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams atskirai tarnaujanti jau per 97 metus.

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
- SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILLIONUS dolerių apdraudę savo narius.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nieško pelno, narius patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
- SLA — vaikams apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudęs sumą temoka tik \$3.00 metams.
- SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATŪRA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstantys, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Macidino, P. Joniko, V. Stankos, J. Raulkio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnakūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkio aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne asmeninio gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslus ir laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalauskio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūšių temėlapis. Kaina \$4.

• KĄ LAUMĖS LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pė maitisais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik m. Furgio Jafinako knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poiją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$5.

• SATYRIKOS NOVELS, M. Loečenko idėjų, J. Valačiaus formos. 84 pusl. knygoje yra 40 satyrinių novelių. Kaina \$2.

Knygos parduoda Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakius pėlia, pėliai šiekį pėrašalio pėlaoma

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

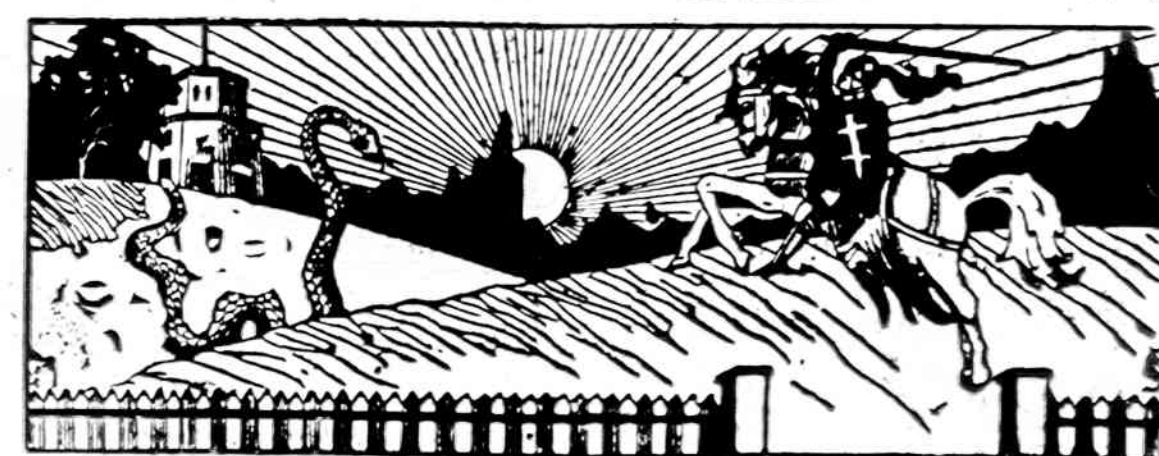
Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kūr. Jaunimui ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslūs vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kletti viršeliais. Paltas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

LAISVĖ

Kitoj pusėj pasaulio stovi kristalinis indas. Jis stovi ant Rusijos žemės... Jis stovi tiesus, aukštas, ilgas ir plonas. Taip yra sukurtas tas nuostabus indas... Jeigu kas jį paliestų, susižeistų ne tik savo pirštus, bet ir visą savo kūną, ir savo gyvybę. Kai saulės spinduliai krinta ant to indo ir atsispindi nuo jo, jie pavirsta kalėjimo grotomis ir laiko kristalinį indą nelaisvėje.

Tame kristaliniame inde pripilta gyvo, raudono skysčio. Tai Lietuva. Tas skystis teka aplink ir aplink indo sienas, suvaržytas, nelaisvas. Kristalinės sienos neleidžia raudonam skystiui prasiskverbti į laisvę, pamatyti pasaulį. Sienos yra aukštos, sienos yra slidžios. Tačiau tas skystis vis mėgina, nors po daugelio bandymų suprato, kad vienintelis kelias iš indo yra per viršų: tik dvasios sparnais tegalima pakilti į laisvę padangę.

Tačiau gal vieną dieną pakils didelis vėjas, stipri didžiulė banga ir susiūbuos kristalinis indas. Siūbuos ir kris, ir sudūs į milijonus gabalėlių. Neliks varžančio indo, bet nuostabus skystis pasiliks, susijungs į vieną galingą upę ir bėgs, tekės į laisvę pasaulį...

PERLŲ KAROLIAI

Kristina buvo laiminga. Jos charakteris buvo švelnus, kaip vasaros diena. Linksmumas iš jos spinduliavo į kitus žmones. Meilė žmonėms gyveno jos krūtinėje. Jeigu kam ko nors reikėjo, ji atidavė viską, ką tik turėjo. Ji buvo gabi: viską taip greitai suprasti galėjo, kaip katė gali pagauti pelytę. Tačiau jos linksmumas, supratimas ir gabumai buvo atimti iš jos tą dieną, kai ji dėvėjo perlų karolius.

Tą dieną Kristina atėjo į mokyklą su nauja grandinėle, ant kurios buvo pakabinoti trys baltai perlai. Ši grandinėlė buvo tarytum pačios Kristinos dalelė: perlai buvo švelnūs ir gražūs, kaip ir jos pačios linksmumas, supratimas ir gabumas.

Visi netruko pastebėti jos karolius, ir žmonių akys suspindo pavydo spindulėliai. Tie spindulėliai smigo į karolius. Juo daugiau žmonės pavydėjo, juo karoliai gražiau atrodė.

Viena nedidele pavyduolių grupė apstojo Kristiną. Jie norėjo sunaikinti perlinius karolius, nes jų krūtinės kerojo pavydas. Viena mergaitė prėjo prie Kristinos ir pasakė, kad jai karoliai labai patinka. Ji palietė karolių perlus savo karšta,

pavydžia ranka ir tuo pačiu metu pavaizdavo, tarytum netekusi pusiausvyros. Ji virto ant žemės ir su ja kartu dalis karolių nubiro į dulkes.

Visi pavyduoliai prisitartin prie Kristinos ir ją apsiūtė, kaip liepsnos apsiučia degantį namą. Jų pikti nuodingi židžiai krito tiesiai į Kristinos širdį.

— Mums nusibodo tavo nuolatinis linksmumas, tavo gabumai ir supratimas. Tu mums esi per gera. Tu mums netinki! Tuomet visi nusiuko ir nuėjo šalin, palikdami Kristiną vieną su sutraukytais karoliais. Nuo jos kaklo nukrito trys baltai perlai ir nuriedėjo žeme. Su jais kartu krito žemėn Kristinos linksmumas, gabumai ir supratimas...

Pavydas gali viską sunaikinti. Kristina jau buvo nebe ta pati. Švelnus perlų vėrinys nukrito ant šaligatvio ir nuriedėjo į jo plyšius. Žmonių kojos sumindė juos ir jie sutrūkinėjo į mažus gabalėlius. Perlų likučiai buvo nušluoti nuo šaligatvio ir niekas negalėjo jų surasti... Kadangi pavydas gyvena mūsų pasaulyje, Kristinos švelnėji perlai ir jos linksmumas nesugrąžinami pranyko...

Lisa Karaitytė, VII kl.
(Ateities Spinduliai)

MANO GIMTINĖ LIETUVA

Prie ažuolų senų, senų ir jaunų upių mėlynų — Mano gimtinė Lietuva. Labai sena, sena, sena.

Mano gimtinė Lietuvai. Teskamba muzika švelni, Tešviečia saulės spinduliai. Tik jai vienai, tik jai vienai.

Nuo priešų Lietuvą brangiausia. Mes ginsim, kol būsim gyvi. Tegū išnyksta jie prakeikti Visiems laikams vist, visi.

G. Diavaraite
(Vas. 16 gimnaz. mokinė)

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

M. SILEIKIS

UKIO DARBAI

M. VALANČIUS - TAUTOS IŠSILAIKYMŲ VADAS

Vyskupas Motiejus Valančius buvo svarbus žmogus Lietuvai, didelis švietėjas ir rašytojas. Jis gimė 1801 m. Telsių apskrityje, Žemaitijoje. Jis buvo kilęs iš paprastų kaimo žmonių, todėl gerai suprato tokių žmonių rūpesčius ir reikalus. Vyskupas, damas rūpinosi ne tik bažnyčios, bet ir lietuvių reikalais. Savo raštais mokė žmones dorumo, blaivumo, teisingumo. Valančius steigė mokyklas ir rūpinosi švietimu.

Vysk. Valančių galime vadinti lietuviškosios prozos tėvu. Jo grožiniai raštai yra pirmoji tikroji proza lietuvių literatūroje. Jis rašė paprastą, šnekamąją žmonių kalbą. M. Valančiaus proza yra turtinga dailiosios literatūros vaizdais, gyva dialogais. Jis buvo pavyzdys vėlesniems realistams, kurie mokėsi iš Valančiaus stiliaus ir kalbos turtingumo. Kadangi jo laikais prasidėjo baisusis Spaudos drau-

dimo laikotarpis, vysk. M. Valančius suorganizavo knygų pausdinimą Prūsijoje ir taip platų knygnešų tinklą, kad tos knygos pasiektų kiekvieną lietuvių skaitytoją ir skleistų švietimo visuose Lietuvos užkampiuose.

Dana Didžbalytė, VIII kl.

Motiejus Valančius buvo vienas iš didžiausių tuolaikinių rezistentinės kovos vadų. Jis buvo rašytojas ir blaivybės skleidėjas, kuris rūpinosi švietimo reikalais. Kai rusų valdžia uždarė mokyklas, jis ragino žmones mokyti vaikus slapta. Kai 1864 m. rusai uždraudė spausdinti knygas lotyniškais raidėmis, Valančius organizavo knygnešius, kurie gabeno per sieną knygas ir platino Lietuvoje. Valančius pats parašė daug knygų. Jis nenorėjo, kad žmonės skaitytų iš naujų, rusiškais raidėmis knygų. Konfiskuotas knygas jis slapta sudegindavo, o žmonėms duodavo skaityti lietuviškas knygas, lotyniškais raidėmis. Nežinot, kad rusai žmones baudavo už lietuvišką spaudą, Valančiaus idėjos įsigai-

lėjo. Vysk. M. Valančius buvo garbingas, susipratęs lietuvis. Jis parodė visai tautai, kaip reikia kovoti už lietuvių išsilaikymą.

Beatrice Sturonaite, VIII kl.

Vysk. Valančius visą gyvenimą buvo artimas paprastiems kaimo žmonėms. Paprastai vysk. Valančius išpažinčių neklausydavo, o jis mielai išpažinčių klausydavo, su savimi turėdamas rankšluostį. Valančius pirma nuvalydavo vaikų "varvancias" nosis, o tik tuomet klausydavosi jų padarytų nuodėmių.

Apie vysk. Valančių yra daug pasakojimų užsilikę. Kartais sunku pasakyti, kur yra tik pasakojimas, kur teisybė. Sakoma, kad Valančius, suorganizavęs knygnešius ir žinodamas, kad pagautus su knygomis rusai žiauriai baudė, kartą su Muravjovu (jis uždraudė spaudą Lietuvoje) ir buvo didžiausias knygnešių persekiotojas) lošė kortomis. M. Valančius leido jam laimėti ir užinojo, kad netrukus 7 kunigai bus išsiųsti į Sibirą. Tuomet Valančius pasiūlė su Muravjovu dėl kunigų kortomis lošti. Šį kartą vyskupas laimėjo ir visi kunigai buvo paleisti.

Vysk. Motiejus Valančius vi-

saip stengėsi pakelti valstiečių būvį moksle ir gyvenime. Tuo būdu jis Lietuvos kraštui daug gero padarė.

Tomas Paulikas, VIII kl.

MOTINOS DZIAUGSMAS

Buvo graži ir saulėta diena prieš Motinos dieną. Gražina sėdėjo prie lango ir stebėjo mažus paukščiukus, skrajojančius žydrioje padangėje. Ji norėjo nupirkti savo mamai gražią dovaną Motinos dienos proga, bet neturėjo pakankamai pinigų, o mamytės nedrįso prašyti. Gražina prisiminė, kaip Lietuvoje švėsdavo tą reikšmingą šventę. Tuomet dar ir tėvelis buvo gyvas.

Tai atsitiko prieš daugelį metų. Rusai pradėjo persekioti Gražinos tėvelį dėl bereikalingų priežasčių. Gražinos senelis buvo Lietuvos partizanas II-jame Pasauliniame kare ir po jo. Jis su savo draugais partizanas karį sutrukdė komunistų veikimą Kauno mieste. Komunistai sužinoję norėjo žiauriai nubauti partizanus, bet nepagavo, nes jiems pavyko pabėgti į Vakarų Europą.

Lietuvoje persekiojimai didėjo, o žmonių skaičius mažėjo. Persekiojo ir Gražinos tėvelį. Komunistai norėjo, kad jis išuotų partizanų veiklą, bet jis išėdavo, ir buvo išvežtas į Sibirą, į sunkiųjų darbų stovyklą. Gražina su mamyte pasiliko gyventi Lietuvoje. Joms teko daug vargo patirti. Gražina dažnai rašydavo savo tėveliui į Sibirą ir vis laukė, kada jis grįš namo, kada vėl gyvens ir džiaugsis kartu. Deja, tėvelio ji nebesulaukė. Jis, darbu ir vargo iškankintas, mirė Sibire. Mamytė ir Gražinos gyvenimas pasidarė dar liūdnas.

Vėliau po didelių pastangų mamytės jaunėnijos sesuo atsikvietė jas į Ameriką. Teta Mamytė surado joms butą ir mamai darbą. Gražina pradėjo lankyti kasdieninę anglišką ir šestadi-

ninę lietuvišką mokyklą. Nors ji džiaugėsi gyvenimu Amerikoje, bet jos mintys dažnai skrido atgal į Lietuvą.

Gražinos mintys vėl grįžta prie Motinos dienos.

— Aš nupirksiu mamytei gražią, raudoną rožę, kuri simbolizuos meilę, — pagalvojo ji. Pasiėms savo piniginę ir nuėjo į gėlių parduotuvę, kuri buvo netoli namų. Ten Gražina nupirko didelę, raudoną rožę ir padėjo ją saugioje vietoje, kad grįžusi iš darbo mamytė nepamatytų.

Motinos dienos rytą Gražina sustabdė mamytę tarpduryje ir tarė:

— Sveikinu tave, brangi mamyte, Motinos dienos proga. Linkiu daug sveikatos ir laimės gyvenime. Prašau priimti šią rožę, kaip meilės simbolį. Norėjau tau nupirkti gražesnę dovaną, bet neturėjau pakankamai pinigų.

Mamytė ją pabučiavo.

— Ačiū tau, mažytė, bet man ta rožė labai didelė dovana. Prisimink, kad tu esi mano didžiausias džiaugsmas, o geriausia dovaną man yra geri tavo pažymiai ir geras elgesys.

Vėliau jos abi nuėjo į bažnyčią išklausyti šventų Mišių. Grįžusios namo, Motinos dieną praleido kartu, prisimindamos, kaip gražiai tą šventę praleisdavo kartu su tėvu.

Vida Brazaitytė, VI kl.

VASAROS MIRTIS

Maziukas, pilkas paukščiukas skrido lengvai ir nutūpė mirštančiame medyje. Tas medis buvo mirštant. Jo nesveiki lapai buvo raudonos spalvos. Raudona spalva kalbėjo apie mirtį, apie išėjimą iš pasaulio. Medžio šakos buvo sausos, susitraukusios ir suskilusios.

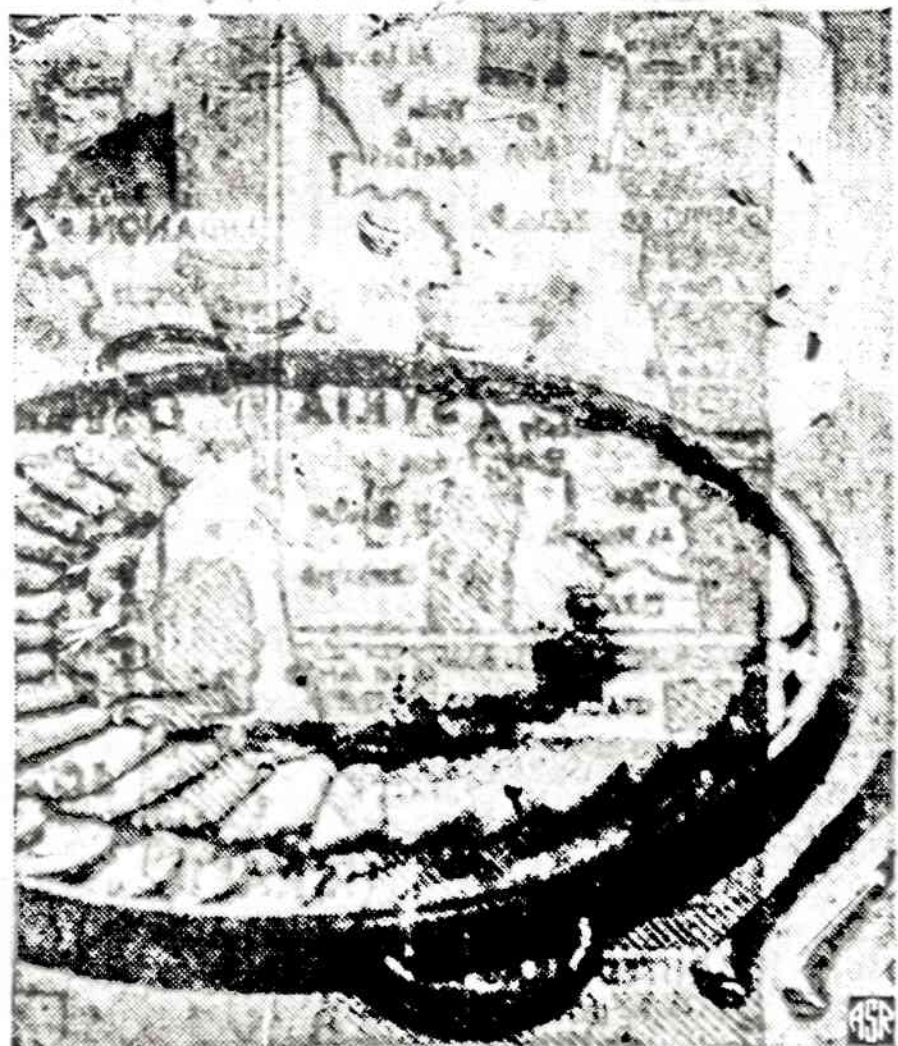
Gyvas, pilkas paukščiukas ieškojo medyje pasislėpti nuo šaltio, nuo žudančio vėjo. Jo plunksnelės drebėjo, krutėjo iš baimės. Jis nenorėjo mirti. Saulė buvo šviesi. Ji buvo aukštai danguje, stipriausiam savo jėgos momente. Tačiau saulė neleidžia šilumos. Ji davė gyvybę tik tiems, kurie buvo nesveiki ir mirštantys.

Paukščiukas buvo patenkintas. Saulė ir jam davė savo šilumos. Medis nuo saulės paleisto gerumo, gavo naujos jėgos. Jo šaknys truputį sustiprėjo, bet mirštantys lapai po vienas kito krito žemėn. Saulė keliavo dangumi ir pagaliau jos stiprumas nusileido vakaruose.

— Pasilik, duok man stiprybės gyventi šitame šaltėje. — čiuilbėjo paukštis saulei.

— Duok man gyvenimą. Gražink man laiką, duok dar pagyventi, — šnabždėjo mirdami raudonkeltis. (Nukelta į 5 psl.)

It's Easy... WITH EVAPORATED MILK

Creamy Blue Cheese Mold Is Party Perfect

The best party ideas are rich in flavor, look like they took hours to prepare and can be made in advance with so last minute attention.

This Blue Cheese Mold meets all those qualifications. Evaporated milk makes it creamy smooth — easy to spread on crackers or melba.

toast. While elegant turned out of aging mold, you might try chilling the mixture in a crock for variety.

The flavor star is crumbled blue cheese, accented by a combination of mayonnaise, chili sauce and lemon juice. Evaporated milk helps blend the flavors together and adds the superior texture.

If you usually think of evaporated milk only for pies and candies, this recipe will illustrate how versatile the product can be. For soups and chowders, sauces and gravies, casseroles and meat loaves, evaporated milk kept on the shelf can add creaminess and richness to so many dishes.

Blue Cheese Mold
2 envelopes unflavored gelatin
1/2 cup water
1 tablespoon sugar
1 1/2 cups mayonnaise
2/3 cup chili sauce
1/4 cup lemon juice
1 tall can (13 fl. oz.) PET Evaporated Milk
1/2 cup crumbled blue cheese
1/2 cup finely chopped celery

Sprinkle gelatin over water in small saucepan. Stir in sugar. Heat over low until dissolved. Combine mayonnaise, chili sauce, lemon juice, gelatin and evaporated milk. Beat until smooth. Stir in blue cheese and celery. Pour into oiled 6-cup ring mold. Chill until firm. Makes 6 to 8 servings.

TEVYNĖS ILGESYS

Už miškų, už slėnių, už šalių devynių,
Aš ilgios taves — palaimi, mylima.
Rytmetinės dainos, burtų žodžių švelnių,
Vienuma man klaiki, — sušvytėk tolime!

Kas man miestai, kalnai, žemės grožis trapus?
Mano mintys toli, kur bijūnai žali:
Ar žvaigždė užsidegs, ar vėjelis papūs —
Akys ieško tavęs debesėlių kely.

Šviesialangė seklyčia, darželis, linai.
Juostų raštai — sapnai kūdikystės šalies:
Tokia laimė gili, kaip dangus mėlyna —
Niekas saulės širdin tiek jaunon neilies.

Karalienė sapnų, Rymastelio sesuo,
Su gyvybe mana, šventadienė malda:
Su tavim dargią naktį klaikiausia — šviesu,
Spinduliais burdama, tu kančias numaldai.

Užu saulę gražesnę, už žydrio dausus,
Tu it vaiką mane per pasaulį vedi:
Tavo meilė — pabirus aušrinį šviesa —
Dega žiedų paparcio, nugrimzdus širdy.

B. Rutkūnas

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	trims mėnesiams	\$12.00
six months, \$12.00 per 3 months. In	vienam mėnesiui	\$4.00
other USA localities \$40.00 per year,	Kanadoje:	
\$22.00 per six months, \$12.00 per	metams	\$45.00
three months. Canada \$45.00 per year;	pusei metų	\$24.00
other countries \$48.00 per year.	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$28.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitose JAV vietose:		

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Patarimų davimas, tai ne malkų kirtimas

Vilius Braženas yra žinomas puikus kalbėtojas. Tik geras kalbėtojas per tris savaites gali pasakyti 40 kalbų įvairiai amerikiečių publikai. Ir kalbėdamas Los Angeles mieste, partizanų minėjime, jis pasirodė kaip tikras augsaburnis.

Bet kada jo kalba nukrypo į politinę pusę, jo patarimai, kuriuos davė laisvinimo veiksniams, galima ir suabejoti. Nemanyčiau, kad išeivijos lietuviai kalti, kad Rusijos vergų stovyklos aptvertos amerikoniškais viešais, arba kad Berlyno siena pastatyta iš anglų medžiagos. Mančiau, kad p. Braženas yra perdidelis optimistas, tikėdamas, kad lietuvių balsais galima išrinkti Amerikos prezidentu asmenį, kuris, kad išlaisvintų Lietuvą, paskelbės rusams karą.

Marquette Parko apylinkėje mes turime didžiausią lietuvių koloniją. Teismas taip patvarė, kad mes čia sekantį kartą į miesto tarybą nebegalėsime išrinkti net balto atstovo.

P. Braženas ne pirmas, kuris susirūpinęs mūsų laisvinimo veiksmų veiklos kryptimi. Draugo redaktorius Kviklys jau seniai siūlė mūsų veiksniams nusisukti nuo tų supuvusių, veidmainių Vakarų ir pasukti veiklą visai priešinga kryptimi. O jeigu nusisukti nuo Vakarų, tai, aišku, lieka tik vienas kelias — į Rytus. Be to, tas pats redaktorius jau prieš keletą metų davė vedamąjį Draugę, kuriame stengėsi sunieškinti laisvinimo veiksmus. Vienas iš jo argumentų buvo toks, kuriuo juokėsi, kad jau 35 metai praėjo nuo Lietuvos okupacijos, o veiksniai vis dar jos neišlaisvina. Nežiūrint, kad L. Šimutis buvo vienas iš ALTos steigėjų, tas katalikiškas dienraštis pasidarė laisvinimo veiksmų niekinimo platforma. Okupuotoj Lietuvoj, prieš partijos suvažiavimus, skelbiama įvairūs laišukai, šaukiantieji liaudį į kovą prieš liaudies priešus. Išeivijoj, prieš Bendruomenės suvažiavimą, Draugo redaktorius Kviklys, gal prisiminęs savo senąjį darbą, irgi paskelbė "rezistentų" laišką, niekinantį veiksmus.

HENRIKAS SINKEVICIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tėsinys)

Toli, toli miškų gelmėse atsiliepė varovų ragai, kuriems iš aikštės atsakė trumpai ringauja trimių garsai. Stoję visiškai tylą. Tik kartais pušų viršūnės sutraškėdavo sausos šakelės ir varnomis sukrankėdavo prie aikštės pasislėpę žmonės. Įtemptomis akimis medžiotojai sekė baltą aikštę, kurioje vėjas lingavo apšalusias žolių viršūnes ir belapius krūmus, ir kiekvienas nerūgšiai laukė, koks pirmasis žvėris pasirodys tuščiam plote. Buvo sprendžiama, kad medžioklė bus įvairi ir sėkminga, nes miškai knibždėjo zuburų, taurių ir šernų. Varovai išrūkė iš lauzų ir keletą lokių, kurie tokiu būdu išbaidyti landė tankumynuose pikti, alkani ir budrūs, jausdami, kad jiems teks grumtis ne už ramų žiemos miegą, bet už gyvybę.

Laukti reikėjo ilgai, nes žmonės, varą žvėris į rato spąstus aikštėje, užėmė didelį miško plotą ir slinko taip iš tolo, kad medžiotojų ausų nesiekė net ir lojimas šunų, kurie, trimitams atsiliepus, buvo paleisti nuo virvių. Vienas jų, matyti, per anksti paleistas ar nuklydęs nuo žmonių, pasirodė aikštėje ir nuleista iki žemės nosimi prabėgo pro medžiotojų eilę.

Ir vėl pasidarė tuščia ir tylu, tik tai baidytojai nuolat krankėjo kaip varnai, tuo būdu duo-

nus. Ne veltui sakoma: "kaip Danguj, taip ir ant žemės".

Gal verta prisiminti tą posakį iš okup. Lietuvos — "Pas mus viskas taip pat, kaip ir pas jus Amerikoje. Jūs galite viską sakyti ir rašyti apie jūsų prezidentą, ir mes taip pat galime viską sakyti ir rašyti apie jūsų prezidentą". Amerikoje vaikšto minios su įvairiausiomis prezidento Reagano karikatūromis. Televizijoj mačiau Rygoje suorganizuotas eitynes. Ten irgi nešė to "karo kurstytoją", "žudiką", prez. Reagano paveikslus.

Jeigu jų spaudoje puolami, niekinami laisvinimo veiksniai, todėl ar galima stebėtis, kad iš okupuotos Lietuvos galėjo pasirodyti "pogrindžio spauda", kurioje yra pajuokti mūsų laisvinimo veiksniai? Taigi, kažin ar negalima prileisti tokios galimybės, kad okupantas, norėdamas padėti išeivijoj esantiems bendradarbiautojams, laisvinimo veiksmų griovėjams, greta kitos pogrindžio spaudos, rezistentų vardu, galėjo prisijusti ir laisvinimo veiksmus niekinančią spaudą. Tam jie yra geri specialistai.

Pono Braženo duota citata: "... AUŠRA net šaiposi iš išeivijos politikų, kurie džiaugiasi JAV politikų meliais žodžiais, rezoliucijomis, kalbomis Kongrese, kur, anot AUŠROS, ... tikima, kad Amerika neatiduos Lietuvos rusams..." Lietuvių katalikų Kronikose tokių pareiškimų neteko matyti. Aš vis tikiu, kad visokios rezoliucijos ir prezidento pareiškimai labai ir labai jau nervina okupantą.

Po tokios Braženo citatos, vėl savaime siūlosi Kviklio išvados, kad veiksniams reikia sukti savo veiklą į Rytus, kur vadai sąžiningi, neprekiauja tautomis, o tik paprastai jas okupuoja.

Romo Kalantos ugnimi prašytas šūkis "Laisvės Lietuvai" uždegė okup. Lietuvos jaunimą. Jų tūkstančiai suvažiavo į Kauną, į jo laidotuves. Tie jaunuoliai nešukavo "Šalin VLIKas ir ALTas, nes jie yra CIA agentai". Jie reikalavo "Laisvės Lietuvai". O kodėl išeivijos jaunimo tas šūkis "Laisvės Lietuvai" nesužavėjo? Kodėl jis liko išeivijos jaunimo neišgirstas? Kaip mūsų jaunimas žavėsis Romo Kalantos šūkiu, kai jie jau tiek paruošti, apsviesti, kad jiems VLIKo ir ALTos darbuotojai yra CIA ir FBI agentai...

Vienas iš dabartinių jaunimo vadų, kuris dabar paskirtas paruošti suvažiavusius jaunimo vadus, t.y., ateities Lietuvos laisvintojus, Draugo redakt. M. Drunga, Draugo vedamajame stebisi, kodėl buvo leista Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse pastatyti tam "savižudžiui" paminklą. Pastatymas paminklo kovotojui prieš okupantą yra didelis nusikaltimas partijai. Be to, jam, M. Drungai, Lietuva ne okupuota. Kada šitokie asmenys vadovauja mūsų jaunimui, tai ar stebėtina, kad jaunimo vadams VLIKo ir ALTos veikėjai yra CIA ir FBI agentai?

Braženas siūlo visiems, kam rūpi Lietuvos laisvinimo reikalai, susirinkti ir apsvarstyti tuos AUŠROS keliamus klausimus. O Pasaulio LB-nės vadas Kamantas atrodo tais AUŠROS pasiūlymais taip sužavėtas ir padrasintas, jog jis Pasaulio Lietuvoje paskelbė, kad tik nuo jo malonės ar nemalonės priklausys ne tik išeivijos, bet ir okup. Lietuvoj gyvenančių lietuvių likimas. Kaip ir priklausio narsiam vadui, jis neskelbia, kaip ir kokiomis priemonėmis jis lietuvių valdys ir kaip bus baudžiami nepaklusnieji. Manau, kad su gyvenančiais okup. Lietuvoj jis neturės bėdos. Užteks tik pranešti gen. Petroniui, ir tie tuoj bus išsiųsti į Sibirą. Tik neaišku, kaip tas narsus vadas sutvarkys nepaklusnius išeivijos lietuvius. Gal išsiųs į Aliaską?

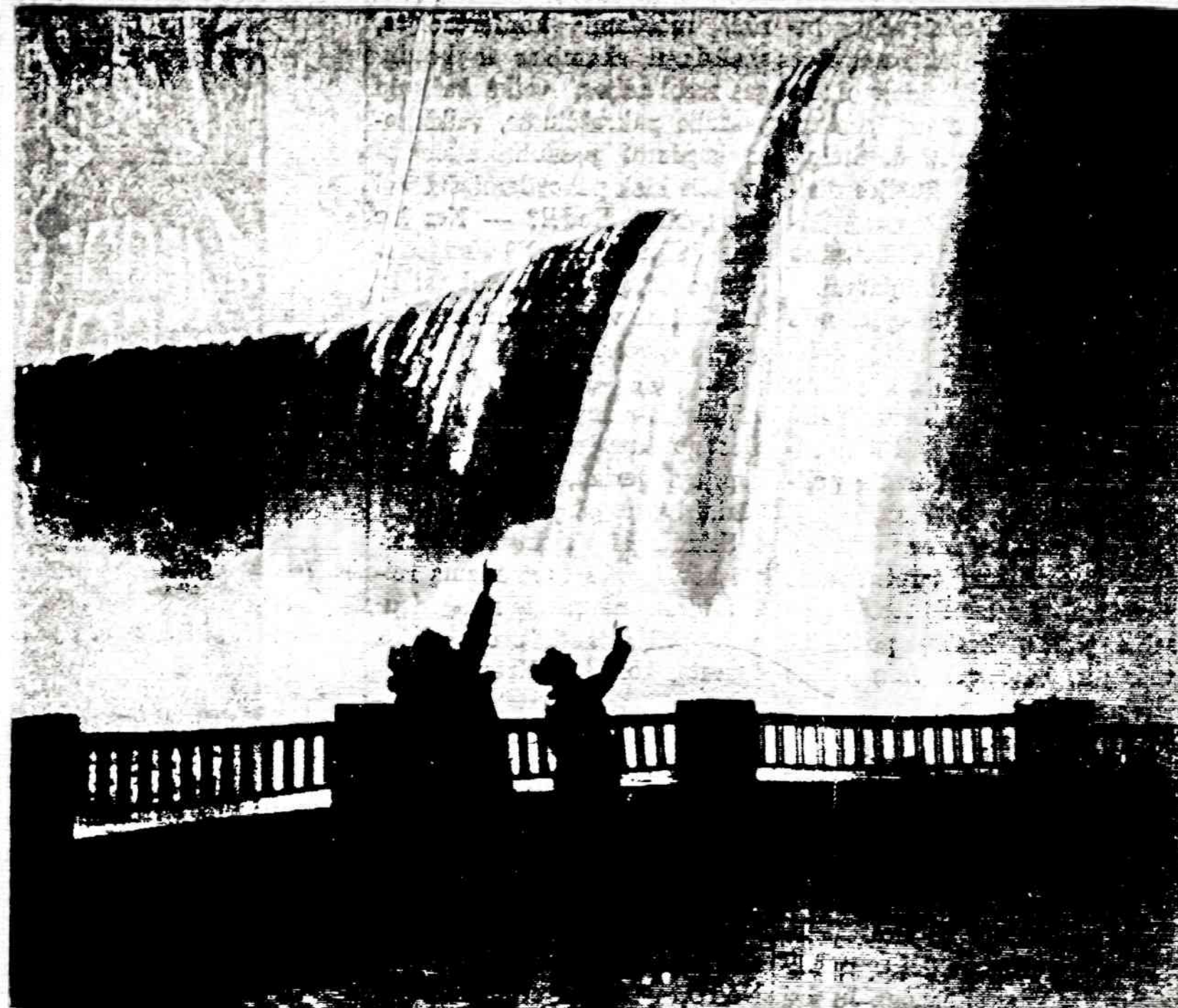
Baigiant, prisimintina lietuviška patarlė: Patarimų

dami ženklą, kad netrukus prasidės darbas. Kuriam laikui praslinkus, aikštės pakrastyje pasirodė vilkai, kurie, kaip labiausiai išsigandę, stengėsi patys pirmieji prasiveržti iš medžiotojų žiedo. Buvo jų keletas. Bet, išbėgę į aikštę ir užuodę aplinkui žmones, vėl nuniro į mišką, ieškodami kito praėjimo. Vėliau išsoko šernai ir bėgo ilgą juoda virtinę per užsnigtą aikštę, tarytum naminės kiaulės, atsiliepdamos ir šeiminingės šauksmą, skubėdų lapatuojančiomis ausimis prie edalo. Visa virtinė sustoję; uodė ir klausėsi, grįžo ir vėl klausėsi, pasuko tinklų pusėn ir pastebėjusi baidytojus, vėl pasileido medžiotojų link, kriuksėdama ir kas kartą vis atsargiau artėdama, kol pagaliau pasigirdo kilpinių geležinių įtemptųjų garsas, strėlių švilpimas ir kol pirmas kraujas nudažė baltą aikštės užtiesalą.

Tada pasigirdo įspėjantis žviegimas, ir visa banda pakriko, tarytum perkūno trenktą. Vieni pasileido akiai prieš save, kiti metėsi tinklų pusėn, o dar kiti pradėjo paskirai ar po keletą bėgioti ir maišytis su kitais žvėrimis, tuo metu užplūdusiais visą aikštę. Ausis jau pasiekdavo ragu balsai, šunų piovimas ir didelis pagrindinė linija iš gilumos miško artėjančių žmonių triukšmas. Miškų gyventojai, išgąsdinti toli į visas aikštės puses nutisusios žmonių linijos, kas kartą vis tirščiau telkėsi ir atvirą aikštę. Nieko panašaus negalima buvo pamatyti ne tik svetimuose kraštuose, bet ir kitose Lenkijos žemėse, kuriose tokių didelių kaip Mozūrijos miškų jau nebebuvo.

Kryžiuočiai, kurie būdavo Lietuvoje ir kur atsitikdavo, kad zubrų bandos puldavo kariuomenę, nemažai stebėjosi dideliu žvėrių kiekiu, bet labiausiai nustebintas buvo de Lorche. Stovėdamas prie kunigaikštienės ir kitų dvariškių, kaip gandrų sargyboje, ir, negalėdamas nė su viena susikalbėti, pradėjo nuobodžiauti ir šalti geležiniuose šarvuose ir samprotauti, kad medžioklė bus nepavykusi. Bet štai prieš save išvydo visą bandą lengvokų stūrų, rudų briedžių ir sunkiais dideliais ragais elnių, sumišusių ir dėl baimės apakusių, bėgiojančių po aikštę ir veltui bandančių prasiveržti. Kunigaikštienė, kuriai šiuo metu pabudo tėvo Kestučio kraujas, leido strėlę paskui strėlę į tą margaspalvę bandą ir linksmai krysavo, kada pataikytas elnias ar briedis staiga pašokdavo aukštyn, sunkiai griūdavo ant žemės ir pradėdavo kojomis spardyti sniegą. Kitos dvariškės taip pat dažnai palenkėdavo savo galvas prie kilpinių, nes visas užvaldė medžioklės aistra. Tik vienas Zbyska negalvojo apie medžioklę, įrėmęs alkūnes į Danutės kelius ir galvą rankomis parėmus žvelgė į jos akis, o ji, pusiau šypsodamasi ir pusiau susigėdusi, bandė pirštais užmerkti jam akis, tarytum negalėdama pakelti jo žvilgsnio.

Taciau de Lorche dėmesį patarukė stambus, prailisusis spraudu ir kojomis lokys, netikėtai išlindęs iš krūmų, gėdoli medžiotojų. Kunigaikštis šovė į jį iš kilpinių, o paskui puolė jį ragotine ir, kai riamodamas žvėris pakilo ant užpakalinių kojų, durė jį visų akivaizdoje taip greitai ir vik-

Niagara laukia turistų

PAVERGTOJE LIETUVOJE

MIRĖ K. GRIAUZDĖ

Gegužės 31 d. Lietuvoje mirė žinomas chorų dirigentas, Valskybės konservatorijos profesorius Klemensas Griauzdė.

Gimęs 1905 m. liepos 1 d. Rygoje, Klemensas Griauzdė 1926 metais baigė Kauno muzikos konservatoriją ir nuo to laiko daugiau kaip pusę šimtmečio dirbo chorų dirigentu ir muzikos mokytoju bei profesorium. Nuo 1928 iki 1940 metų jis buvo Karo mokyklos dainavimo lektorium ir choro dirigentu. Savo karjeros pradžioje vadovavo Kauno Aukšt. Technikos mokyklos chorui, o pabaigoje — Kauno politechnikos instituto chorui.

Klemensas Griauzdė sukūrė gana daug kompozicijų. Tarp populiariausių — Lietuvos kariuomenės dainuota "Sutemus lamsi naktuzėlė" ir visa eilė kitų gražių dainų.

FABRIKO JUBILIEJUS

Rokų keramikos gamykla at-

šventė šimto metų jubiliejų. Anksčiau buvusi nedidelė plytinė dabar tapo stambia gamykla, tiekiančia statyboms plytą, drėnažo vamzdžius ir kitus gaminius.

Vilniuje atidarytas naujas viešbutis, kurio vardas "Lietuva". 25 aukštų viešbutyje vienu laiku galės gyventi 654 svečiai. Viešbutyje veiks paštas, banko skyrius, įvairūs kioskai, parduotuvė, kirpykla, vaistinė ir suominška pirtis. Viešbučio kambariuose — įvairūs patogumai, restorane — gausus patiekalų asortimentas. Konferencijų salėje vyks vietiniai ir tarptautiniai renginiai.

Viešbutį suprojektavo architektai Algimantas ir Vytautas Nasvyčiai.

SOV. SĄJUNGA SUSTIPRINS IDEOLOGINĘ KOVĄ

Konstasinas Černenko, vienas iš Sov. Sąjungos kom. partijos vadovų, birželio 14 d. pasakė ilgą kalbą partijos centro komi-

to posėdyje, pabrėždamas, kad Sovietų S-ga sustiprins "ideologinę kovą" visame pasaulyje, su pasiryžimu laimėti komunizmo haudai.

Jo kalba tęsėsi daugiau negu valandą, ir palietė taip pat santykius su Vakarais, iš kur "kenksmingos" įtakos plečiasi į Sov. Sąjungą. Jis ypatingai puolė JAV, kurių "avantiūristinė politika" sukelia pasaulinį įtempimą ir stumia pasaulį į branduolinę katastrofą.

Černenko pasakė partijos plenumui: "Idėjų kova tarptautinėje scenoje vyksta be pertraukos. Mes ją tęsime energingai ir garbingai, nepasiduodami provokacijoms".

Matomai turėdamas omenyje padėtį Lietuvoje, Černenko pasakė, kad komunistai yra "tvirti ateistai, bet jie neprimeta savo pasauležiūros kitiems". Tačiau jis pasakė: "Kai mes pastebime socialistinių įstatymų laizymą ir griūnamąją politinę veiklą, pridengia religijos šydą, mes veikame kaip reikalinga mūsų konstitucija".

Tokiu būdu Černenko norėjo pateisinti Sovietų teismų nusprendžius kun. A. Svarinsko ir kitų tikinčiųjų bylose okupuotoje Lietuvoje. (E. L.)

— Kinija reabilitavo 1966-71 metų kultūrinės revoliucijos daugiau kaip 326,000 aukų.

Ignas Petrauskas

riai, kad nė vienas iš jo saugotojų nespėjo panaudoti kirvio. Tada jaunas lotaringietis pagalvojo, kad nedaug ponų, kurių dvaruose jam teko pakelti būti, išdrįstų taip padaryti ir kad su tokiais kunigaikščiais ir tokiais žmonėmis sunki bus Ordino kova ir kam pačiam Ordinui gali tekti sunkių valandų pergyventi.

Toliau jis pamatė kitų medžiotojų tokiu pat būdu perveriamus baidius, milžiniškus šernus, daug didesnius ir žiauresnius už tuos, kurie buvo medžiojami Žemiosios Lotaringijos ir vokiečių miškuose. Niekada jis nebuvo matęs tokių taiklių ir taip pasitikinčių savo raumenų jėga medžiotojų ir tokių smūgių ragotinė. Kaip daug kur buvęs žmogus jis aiškino tai tuo, kad visi neišmatuojamuose miškuose gyveną žmonės iš pat vaikystės dienų įpranta prie kilpinių ir ragotinės ir dėl to pasiekia didesnio už kitus taiklumo.

Aikštė glaudžiai nusiklojo įvairių žvėrių lavonais, bet medžioklei dar toli buvo iki pabaigos. Atvirkščiai, idomiausias ir kartu pavojingiausias metas tik dabar turėjo prasidėti, nes aikštė išsi-veržė keliolika taurių ir zubrų. Nors miške jie paprastai laikydavosi atskirai, ejo dabar kartu, bet baimės neapakinti, labiau grėsmingi kaip išsigandę.

(Bus daugiau)

VILKAI

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 04058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBŲ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2886,
Rezidencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33718
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdraudė
ZEMA KAINA
Prumam Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniai ir sekmadieniai
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WITS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

VASAROS MIRTIS

(Atkelta iš 2 psl.)

doni lapai saulei.

— Greitai, greitai, eik grei-
čiau, — erzino Laikas saulę.
— Prašau, leisk man čia pa-
silikti ir duoti jiems gyvybę, —
pasakė šiltas saulės kvapas Lai-
kui.

Tačiau Laikas neklausė ir sau-
lės stiprumas pradėjo nykti. Sau-
lė slinko į kitą pasaulį. Medis
žinojo, kad Laikas vis tiek lai-
mės. Jo lapai buvo raudoni. Me-
dis drebėjo.

Paukštėlis švelniai čiulbėjo ir
pasakė:

— Sudiev, medį. Tu mane
priglaudei. Tačiau laikas pra-
eina ir aš turiu eiti. Aš dar tu-
riu gyvybės savyje. Aš turiu pa-
siekti saulę.

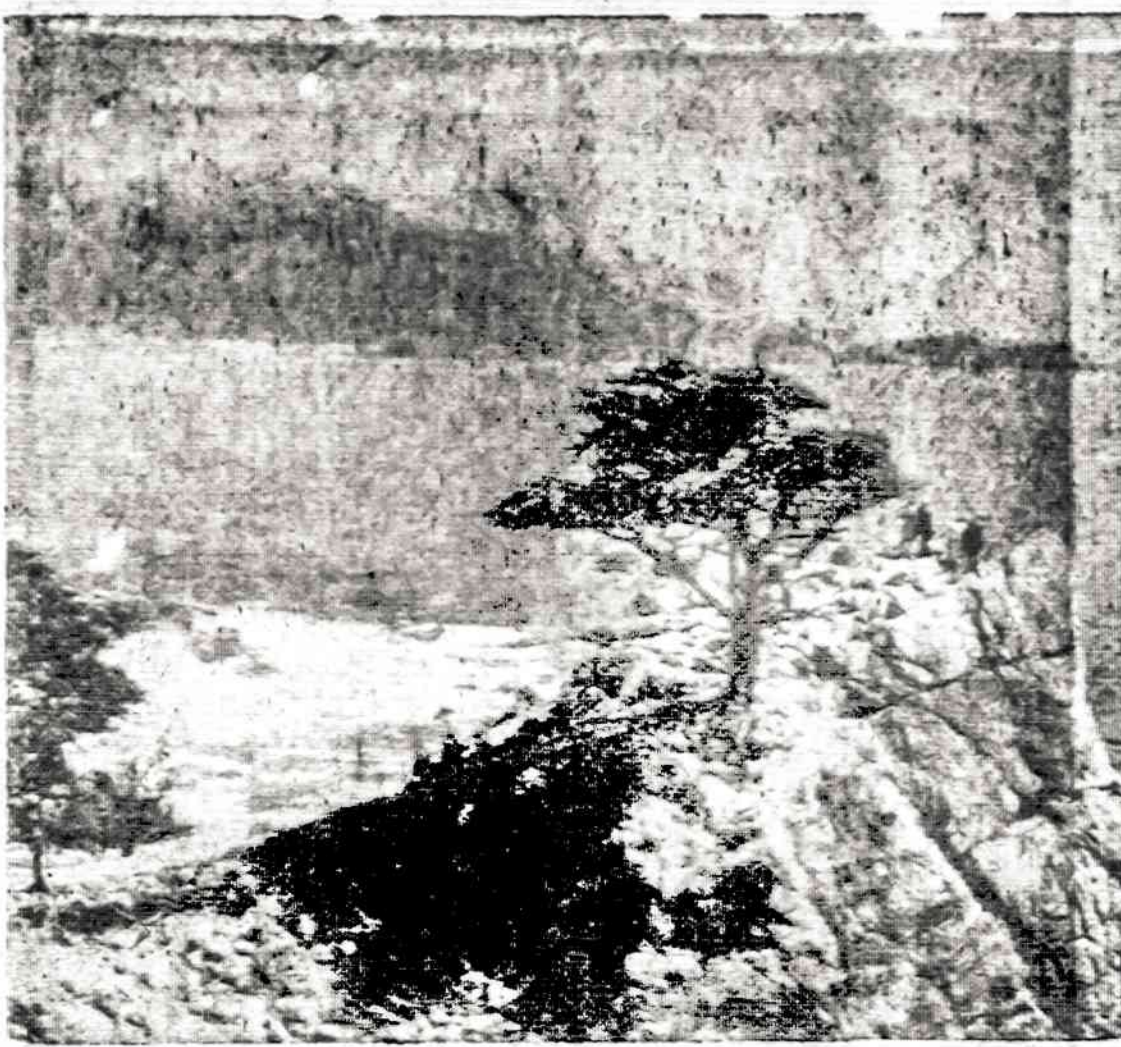
Tuomet paukštėlis palietė, ap-
kabino medį apsnėliais ir nu-
skrido į dangų su ašara liūdno-
se akyse.

Saulė galėjosi medžio. Ji ban-
dė dar būti linksma, stipriai gel-
tona, bet jos spalvos keitėsi mė-
lynas, rausvas ir violetines.
Greitai visos spalvos pradingo
ir tik raudona padangė paliko.
Medis su Laiku apleido pa-
saulį. Jo šaknys buvo plonos,
kaip siūlas. Jo lapai buvo stip-
rūs mirtyje. Medis mirė.

Paukštis švelniai lijo raudonas
dangus. Saulė turėjo apsispra-
ti su mirtimi ir su skausmu.

Lisa Karaitytė, VII kl.
(Ateities Spinduliai)

• Papratimas piktesnis už
prigimimą.

MIRĖ ADOLFAS VADEIŠA

1983 m. birželio 17 d. mirė
Adolfas Vadeiša, sulaukęs 86
metų amžiaus. Gyveno Kenos-
sha, Wisconsin. Gimęs Lietuvo-
je, Zarasų aps., Salakų par.,
Drabiškių kaime.

Amerikoje išgyveno 33 me-
tus. Giliame liūdesyje paliko
okup. Lietuvoje žmona Anelė,
sūnus Petras, duktė Birutė su šei-
momis, sesuo Uršulė su šeima.
Amerikoje liko pusbroliai —
Adolfas ir Pranas Juotkai, P.
Beniušis ir kiti giminės. Laido-
tuvėms rūpinosi Petras ir Ona
Blekiai.

Vėlonis buvo Pirmojo Pas-
karo veteranas, priklausė Sava-
noriams-kūrėjams, Šaulių S-gos
Kenoshos skyriui ir Zarasų
klubui.

Kūnas buvo pašarvotas D.
Petkaus koplyčioje, 71-oje gat-
vėje.

Birželio 20 d. vakare kan. V.
Zakarauskas sukalbėjo maldas
ir sugiedojom "Marija, Marija".
Šaulių Sąjungos Vytautė Di-
džiojo rinktinės vardu J. Mac-
konis pasakė šią atsisveikinimo
kalbą:

"Susirinkome atsisveikinti su
LSTST Kėstučio kuopos, Racine,

nariu a.a. Adolfu Vadeiša. Kiek-
vienam iš mūsų Visagalis leido
pasidžiaugti šio pasaulio grožiu,
džiaugsmu, rūpesčiais ir var-
gais, bet tik laikinai, ir nežino-
me, kada Visagalis pasišauks į
savo globą. Kiekvieno mūsų, iš-
keliausio amžinybėn, palieka
šiam pasauliui išminti pėdsai-
kai: vienybės ryškesni, kitų blan-
kesni. Tačiau vėlonio, mielo
Adolfo, paliko mūsų tautai, vals-
tybei ir Šaulių Sąjungai ryškūs
pėdsakai, kurių mes negalėsime
ilgai pamiršti, nes vėlonis, ne-
gailėdamas savo gyvybės, su-
ginklu rankoje, dalyvavo sava-
norių-kūrėjų mūsų Tėvynės at-
slatymo kovose ir, išlaisvinus
nuo išorinių priešų, įsijungė į
Šaulių Sąjungą, kad, reikalingi
esant, vėl galėtų kovoti su išo-
riniais ar vidaus priešais. Gel-
bėdamas savo gyvybę, antrą
kartą raudoniesiems slobinams
pavergiant mūsų Tėvynę, aplin-
kybėms susiklosčius, pats vienas
apleido savo gimtinę — Salakų
apylinkę, Zarasų apsk. Tačiau,
atkeliaavęs į šį laisvės kraštą, ir
vėl įsijungė į Šaulių Sąjungą,
kad savo darbais priartintų
mylimos Tėvynės išlaisvinimą
iš raudonojo jungo, nes pilnai
tikėjosi dar grįžti į laisvą gimti-
nę ir ten su artimaisiais užbaigti
šią laikiną žemės kelionę. Ta-
čiau Visagalis nulemė kitaip.
Či nuopelnus Šaulių Sąjungai ir
Lietuvai buvo apdovanotas LŠ-
ST Šaulių žvaigždės ordinu.

Apart Šaulių Sąjungos, vėlo-
nis priklausė Savanoriams-Kū-
rėjams, Zarasikių klubui, Lie-
tuvų Bendruomenei, gal ir ki-

oms organizacijoms.

Šaulių Sąjungos DLK Kėstu-
čio kuopos ir Vyt. Didž. Šaulių
rinktinės vardu reiškia gilią
užuojautą vėlonies žmonai Ane-
lei, sūnui Petriui, dukrai Birutei
ir sesei Uršulei, su šeimomis li-
kusiems pavergtoje Lietuvoje;
pusbroliams — Adolfui ir Pra-
nui Juodkams, Petriui Beniušui
ir Petriui Bleikiui su šeimomis,
ir kitiems giminėms bei arti-
miesiems. O Tau, mielas Adol-
fai, linkiu amžino ir ramaus po-
ilsio šioje laisvės žemėje".

Garbės sargybą ėjo unifor-
muoti šauliai. Savanoriai daly-
vavo su vėliava ir garbės sargy-
boje. Savanorių vardu atsisvei-
kino pirm. J. Tamulis.

Zarasiškių klubo vardu atsi-
sveikino dail. Mikas Šileikis.
Abudu pasakė gražias kalbas.

Birželio 21 d., po ritualinių
malų koplyčioje, iškilmingai
palydėjo ir šv. M. Marijos Gi-
mino parapijos bažnyčia Mar-
quette Parke.

Šv. Mišias atnašavo kan. V.
Zakarauskas ir pasakė pamoks-
lą. Mišių metu solo giedojo D.
Kučėnienė, vargonais grojo mu-
zikas A. Kalvaitis.

Po Mišių, apie 20 mašinų pa-
lydėjo vėlonį į šv. Kazimiero
lietuvių kapines.

Kapinėse maldas sukalbėjo ir
pašventino gražų marmurinį pa-
minklą kan. V. Zakarauskas.
Sugiedojome "Marija, Marija"
ir Tautos himną.

D. Petkus giminių vardu vi-
sus dalyvius pakvietė į Gold
Coast restoraną 71-oje gatvėje
pietums.

Į kapines palydėjo apie 20
mašinų. Pietuose dalyvavo apie
40 asmenų. Vienas iš dalyvių
pietų metu sukalbėjo maldą.

Apie 1:30 val., padėkoję Ble-
kiams, skirstėmės į namus.

Tau, Adolfai, tebūna lengva
si svetinga žemelė!

Iš viso dalyvavo 17 unifor-
muotų šaulių, kurie nešė vėlia-
vą, karstą ir stovėjo garbės sar-
gyboje. Vadovavo J. Mackonis.
K. P.

— Graikijos Prekybos laivyno
ministeris uždraudė krašto pa-
jūriuose vedžioti šunis ir leisti
jiems braidyti jūroje. Nusizen-
gusieji šunų mylėtojai bus bau-
džiami pinigėmis baudomis.

— New Yorko Brooklyne dvi
hasidinės žydų grupės nesutaria.
Brooklyne yra vengriškieji
Samur hasidai ir Liubaviciaus
lietuviškieji.

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED SET BY
THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

MASKVOS PABALTIO KOLONIJA

Britų "The Times" dienraštis viename savo vedamųjų praėjusią savaitę rašė:

— Ar Sovietų Sąjungos Pabaltijo valstybių problema turėtų būti iškelta pasaulio nepriklausomų valstybių tarpe? Tiek daug lygių dekolonizacijos klausimą laukia eilės Jungtinės Tautos, jog daugelis sutiktų kol kas dar nekreipti dėmesio į Estiją, Latviją ir Lietuvą, ypač dėl to, kad tai tikrai dar labiau pakenktų Rytų-Vakarų santykiams.

Tačiau, kaip Estijos pavyzdys rodo, patys sovietų lyderiai pripažįsta sunkumus valdyti gyventojus, kurių dauguma nekenčia Maskvos tvarkos. Nepriklausomų tarpkarinių laikotarpiu, jie tapo nacių-sovietų pakto aukom ir jo sukūrė rinkimų, pravedus Stalino vyriausio prokuroro Andrejaus Vyšinsko priežiūroje, buvo įjungti į Sovietų Sąjungą. Dabar estų komunistų partijos lyderis Karl Vaino, pagrindinėje Centrinio komiteto žurnale "Komunist", pripažino, kad "nacionalizmo nuodai, nusistatymas prieš rusus, neapykanta sovietų valstybei" ir kitokie "buržuazinės ideologijos" aspektai, toli gražu dar nėra išnykę net po keturiasdešimt sovietų valdymo metų. Savo kalba ir tradicijom, estai turi daug daugiau bendrą su esančiais suomiais, negu su rusais. Suomų radio ir televizijos programos padeda skleisti vakarietiškas idėjas.

Ponas Vaino pareiškė susirūpinimą dėl tampa ryšių tarp estų ir jų giminių užsienyje. Jis pasmerkė estų emigracines organizacijas, su centrais daugiausia Švedijoje, už ardomosios veiklos literatūrą ir priešsovietinę propagandą transliacijas. "Baisūs streikų kurstymai, Solidarumo pavyzdžių Lenkijoje", Vaino tvirtino, neturėjo pasisekimo, bet jis prisipažino, kad atsisakymas, nedirbti kiekvieno mėnesio pirmą dieną, tarp žmonių tikrai buvo platinamas.

Atmesdamas kalvinizmus, jog komunistų partija veda rusifikacijos politiką, ponas Vaino pareiškė, kad rusų kalbos mokymas,

dėl "socialinės, politinės ir ideologinės sovietų žmonių vienybės", turi būti sustiprintas.

Mašinėlė rašyti pagrindinio žurnalo aprašo slaptą demokratinio sąjūdžio veiklą, kurių norai yra suorganizuoti referendumą. Jungtinių Tautų priežiūroje, pasirinkti daugumos gyventojų norimą politinę sistemą. Jie praneša apie dideles demonstracijas Taline, Tartu, Parnu ir kituose miestuose: buvo iškelta uždraustoj nepriklausomos Estijos vėliava ir girdėjosi priešrusiški šūkiai.

Ši informacija paremta oficialiais pranešimais apie "didelius viešosios tvarkos pažeidimus" ir suėmimus bei įkalinimus daugelio režimo politinių oponentų. Pasirodė žymių estų intelektualų pasirašyti atsisakimai, kuriuose pasaulio bendruomenė prašoma remti jų siekius. Tačiau, kai net ir drąsusis politinis kalnys, Juri Kuk, pradėjo bado streiką ir buvo žiauriai nužudytas priverstinio maitinimu, mažai kas Vakaruose tai paminėjo. Dabar pats estų komunistų partijos lyderis pripažino, kad kurias dabartinio režimo problemas. Britanija niekad nepripažino de jure sovietų valdžios Pabaltijo valstybėse, bet nežiūrėję visų kitų, daugiau išgarsintų pasaulio problemų, galbūt jau laikas prisiminti ir estus, — sako The Times. (E. L.)

ŠVENTO JONO NAKTIES PRIETARAI SENESNIŲ LAIKŲ LIETUVOJE

Vidurvasario šventės tęsdavos visą savaitę

Linksmiausia senovės lietuvių šventė buvo Vasarinė, kuri sušuldavo su dabartinėmis "Joninėm". Kai gauta būna pačiam gražume ir žydėjime, kai laukuose derlius apaugęs, žmonės džiaugdavosi ir linksmindavosi. O kad tos iškilnės turėtų gilesnės vertės, laipsniškai prie jų buvo prijungta tikybiniai dalykai.

Kaikurie iš mūsų dar yra gir-

dėję liaudies išreiškimus, jog "Dievas leido žmogų ant svieto". Panašūs išreiškimai buvo vartojami net ir 16-to šimtmečio knygose. Tokie pasakymai daug ką reiškia. Jie primena mūsų protėvių tikėjimą, jog pradžioje žmonės, paukščiai ir kiti gyvūnai buvo kur tai aukštesnėje, dievų sferoje, ir Praamžius juos "nuleido" ant žemės pačiame vidurvasaryje, kai viskas yra gražu ir malonu.

Apie Joninių šventių ceremonijas daug ką atsimename, o ko mūsų atmintis nepasiekia, galime rasti užrašuose, dainose arba pasakose. Mes žinome pavimus apie paparčių žiedą, kurį užtikus Joninių naktį sutiksi visokią laimę ir gerbūvį. Tą dieną žmonės eidavo maudytis upėse ir ežeruose, apsisaugojimui nuo netikėtų ligų. Dienos metu šokdavo į pamiškę, sukdavo lauzus ir apie juos žaidavo.

Prieš šimtą metų Joninių šventės buvo plačiai minimos. Vienas rašytojas aplankęs Pabaltiję, šiaurinėje Lietuvoje nupiešė kaip tų laikų jaunimas ir senieji didžiausiu atsidėjimu ruošėsi ir sutiko tą dieną. Tai buvęs "tikras subruzdymas". Jie aprinko vietą, sukūrė ugnį, atsiėdė muzikantų ir pradėjo linksmintis. Senesnieji, klausydami lapų šlamėjimo, bandė atlyvauti susirinkime.

P.L.Dienų proga atvykę iš kitų skyrių ramovėnai yra mielai pageidaujami ir prašomi apsilankyti susirinkime.

Skyriaus Valdyba

TRUMPAI

— Onos vasaros vaikų darželis Marquette Parke, prie ligoninės. Veda labai patyrusios mokytojos Ada Pakkaitienė ir Marija Placienė. Vaikai priimami nuo 3 iki 12 metų, nuo 10-tos iki 2-tros val. po pietų. (V.)

— Lietuvių Karių Veteranų — Prancūzija pareiškė, kad ji Sąjungos "Ramovė" Chicago nenori, kad Jungtinių Tautų kon-skyriaus narių susirinkimas ferencija palestiniečių reikalu vyktų Paryžiuje. Už tai Sovietų "Tass" apkaltino ją neturėjimu savo nepriklausomos užsienio politikos.

— Europos parlamentas siūlo sumažinti įvairius Bendruomenės vidaus prekybos suvaržymus, kurie kraštams kainuoja virš 12 milijardų dolerių metams.

— JAV karo aviacijos bazės Upper Heyforde, D. Britanijoje, praplėtimas kainuos 45 milijonus svarų. Ten "taikos" demonstrantai vis reiškia savo protestus.

— Chicago Anglijos lietuvių klubo gegužinė įvyks birželio 26 d. Vėčių salėje. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Klubo valdyba

— Lietuvių Dieną, birželio 25-ąją, 2646 W. Lithuanian Plaza Court (69-toje gatvėje) R. LB-nės Marquette Parko apylinkė turės savo stalą. Visi lietuviai kviečiami mus aplankyti.

Valdyba

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.

Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., lečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$3.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMŲ IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKĖTI NUOMĄ? GERIAU SKOLA.

Gražus mūrinis, 5 kamb., 2 mieg. Rūsys ir aukšta pastogė. Garažas. 30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francis-co, Nebrangus.

2 butų medin's — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. Garažas. Arti mokyklų, Brighton Parke. \$35,000. Mažas įmokėjimas, savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel.: 436-7878

REPAIRS — IN GENERAL Įvairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS. Herman Dečkys Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga 6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULC paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkais formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DĖMESIO

62-85 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4445 So. ASHLAND AVE. Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laisrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisyimas 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance

Good service/Good price F. Zapolis, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642 - 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company Home Office, Bloomington, Ill.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą. 6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629 Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

— Naujienos, Chicago, 8, III. Thursday, June 23, 1983

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius, paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią Chicago lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608